—: બીજા ધોરણ માટે —

“મુખગણિતશિક્ષક” ભાગ ૩

જાન્યુઆરિ.

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦

પોસ્ટેજ જુદુ.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
“મુખગણિત શિક્ષક” વગેરેના કર્તા   શાહપોર–સુરત

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.   શાહપોર–સુરત

દેશી રાજ્યોમા ટેક્સ્ટ બુક્સ ઈનામ અને લાયબ્રેરી માટે
મંજુર થએલો અને કેળવણીખાતાના અધિકારી સાહેબો
તેમજ વિદ્વાન સદ્‌ગૃહસ્થોના ઉત્તમ સર્ટિફિકેટ પામેલો.

—: બીજા ધોરણનો :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૩.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ
“ડિકટેશન શિક્ષક” “ભૂગોળ શિક્ષક” પ્રશ્નોત્તરમાળા
વગેરેના કર્તા.

રચનારનુ ઠેકાણુ—શાહપોર-સુરત

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
પ્રસિદ્ધ કરવાનુ ઠેકાણુ—શાહપોર-સુરત.

છાપનાર—નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.
છાપવાનું ઠેકાણુ—“શંકર” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, ચૌટાના પુલપર
ટાંકી પાસે સુરત.

આવૃત્તિ ૧૨મી] [પ્રત ૨૧૦૦.

સંવત ૧૯૮૦] [સને ૧૯૨૪

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦ પોસ્ટેજ જુદુ.

પૂર્ણાંક અને આણુપાણુના સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર કરવાની સહેલી રીતો.

(૧) કોઇપણ રકમમા ૧૦, ૨૦, ૩૦, વગેરે પુરા દશક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો દશકમા ૧, ૨, ૩, વગેરે ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા જેમકે —૭૨+૪૦=૧૧૨. ૭૨-૪૦=૩૨

(૨) કોઈ રકમમાં પુરા દશકથી વધારે ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો પહેલા પુરા દશક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા અને પછી વધારાના ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા જેમકે —

૫૨+૨૫=(૫૨+૨૦+૫)=૭૭ ૫૨-૨૫=(૫૨-૨૦-૫=૨૭)

(૩) કોઇ રકમમા તેજ રકમ ઉમેરવી હોય તો દુ કરવા જેમકે — ૩૬+૩૬=૭૨, ૩૬×૨=૭૨.

(૪) કોઇ રકમને ૧૦, ૧૦૦, ૧૦૦૦, એ ગુણવા હોય તો તે રકમ પર એક, બે, ત્રણ મીડા ચઢાવવા જેમકે -૫×૧૦=૫૦, ૫×૧૦૦ =૫૦૦, ૫×૧૦૦૦=૫૦૦૦.

(૫) કોઇ રકમને ૨૦, ૩૦, ૪૦, વગેરેએ ગુણવા હોય તો તે રકમને ૨, ૩, ૪એ ગુણી મીડુ ચઢાવવુ, અને ૨૦૦, ૩૦૦, ૪૦૦ વગેરેએ ગુણવા હોય તો બે મીડા ચઢાવવાં

(૬) આણુપાણુના અપૂર્ણાંકમા આણુપાણુના અપૂર્ણાંક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા હોય તો પહેલી રકમમા બીજી રકમના પૂર્ણાંક ઉમેરવા અથવા બાદ કરવા પછી બીજી રકમની પાણો ઉમેરવી અથવા બાદ કરવી. જેમકેઃ—

૧૩॥।+૪॥।, ૧૩॥।+૪=૧૭॥।, ૧૭॥।+૦॥।=૧૮॥

૧૩॥।−૪॥।; ૧૩॥।−૪= ૯॥।, ૯॥।−૦॥।=૯

(૭) કોઇ રકમને દસે ગુણવા હોય અને તે રકમ પૂર્ણાંક હોય તો તે ઉપર એક મીડું ચઢાવવુ. પણ છેડે એક પાણુ હોય તો પાણુને બદલે ૨॥, બે પાણુને બદલે ૫, અને ત્રણ પાણુને બદલે ૭॥ ચઢાવવા. જેમકે—.૨૫।, ૩૭॥, ૭૮॥। ને ૧૦ એ ગુણો પહેલીમા છેડે એક પાણુ, બીજામા બે પાણુ અને ત્રીજીમાં ત્રણ પાણુ છે માટે ૨૫૨॥, ૩૭૫, ૭૮૭॥.

(૮) કોઇ રકમને ૨॥, ૫, ૭॥ એ ગુણવા હોય તો ૦।, ૦॥, ૦॥। એ ગુણવા એટલા દશક, કારણ કે ૨॥=૦। દશક ૫=૦॥ દશક. ૭॥=૦॥। દશક છે.

(૯) કોઇ રકમને ૧૦૦એ ગુણવા હોય અને તે રકમ પૂર્ણાંક હોય તો તે ઉપર બે મીડા ચઢાવવાં, પણ છેડે એક પાણુ હોય તો પાણુને બદલે ૨૫, બે પાણુને બદલે ૫૦ અને ત્રણ પાણુને બદલે ૭૫ મૂકવા.

(૧૦) કોઇ રકમને ૨૫, ૫૦, ૭૫, ૧૨૫, ૧૫૦, ૨૫૦, ૩૫૦, એ ગુણવા હોય તો ૦।, ૦॥, ૦॥।, ૧।, ૧॥, ૨॥, ૩॥ એ ગુણવા એટલા સેકડા. કારણ કે ૨૫=૦। સો. ૫૦=૦॥ સો. ૭૫=૦॥। સો છે

(૧૧) કોઇ રકમને ૦। એ ભાગવા હોય તો ૪ એ ગુણવા અને ૦॥ ભાગવા હોય તો ૨ એ ગુણવા. જેમકે;—૩૭−૦।=૩૭×૪=૧૪૮.
૩૭÷૦॥=૩૭×૨=૭૪.

. ...

+શેરની ધાત.

શેરના અચ્છેરા	૨	૨ અચ્છેરે	૧ શેર
શેરના પાશેરા	૪	૪ પાશેરે	૧ શેર
શેરના નવટાંકા	૮	૮ નવટાંકે	૧ શેર
શેરના અધોળા	૧૬	૧૬ અધોળે	૧ શેર
શેરના રૂપીઆભાર	૪૦	૪૦ રૂપીઆભાર	૧ શેર
શેરના પૈસાભાર	૭૨	૭૨ જુના પૈસાભાર	૧ શેર

ટીપ.—૭૨ જુના પૈસાભાર=૧ શેર, અને ૮૬ નવા પૈસાભાર=૧ શેર ગણાય છે

શેરના રૂપીઆભાર	૪૦	૧૦ રૂપીઆભાર	૦ શેર
પોણોશેરના રૂપીઆભાર	૩૦	૫ રૂપીઆભાર	નવટાંક
અચ્છેરના રૂપીઆભાર	૨૦	૨॥ રૂપીઆભાર	અધોળ
પાશેરના રૂપીઆભાર	૧૦	શેરના પૈસાભાર	૭૨
નવટાકના રૂપીઆભાર	૫	પોણોશેરના પૈસાભાર	૫૪
અધોળના રૂપીઆભાર	૨॥	અચ્છેરના પૈસાભાર	૩૬
૪૦ રૂપીઆભાર	૧ શેર	પાશેરના પૈસાભાર	૧૮
૩૦ રૂપીઆભાર	૦॥। શેર	નવટાંકના પૈસાભાર	૯
૨૦ રૂપીઆભાર	૦॥ શેર	અધોળના પૈસાભાર	૪॥

+વર્ગમા ત્રાજવા કાટલાં હાજર રાખી છોકરાઓ પાસે તોળાવીને તેમની પાસેજ ઉપજાવી કઢાવવી રૂપીઆની ધાત જોડે શેરની ધાતનો સંબંધ જોડવો. જુઓ પાના ૫માની ટીપ.

૭૨	પૈસાભાર	૧ શેર
૫૪	પૈસાભાર	૦।।। શેર
૩૬	પૈસાભાર	૦।। શેર
૧૮	પૈસાભાર	૦। શેર
૯	પૈસાભાર	નવટાંક
૪।।	પૈસાભાર	અધોળ

શેરના	અધોળા ૧૬
પોણોશેરના	અધોળા ૧૨
અચ્છેરના	અધોળા ૮
પાશેરના	અધોળા ૪
નવટાંકના	અધોળા ૨

૨ અધોળે	નવટાંક
૪ અધોળે	પાશેર
૮ અધોળે	અચ્છેર
૧૨ અધોળે	પોણોશેર
૧૬ અધોળ	એક શેર

શેરના	નવટાંકા ૮
પોણોશેરના	નવટાંકા ૬
અચ્છેરના	નવટાંકા ૪
પાશેરના	નવટાંકા ૨

૨ નવટાંકે	પાશેર
૪ નવટાંકે	અચ્છેર
૬ નવટાંકે	પોણોશેર
૮ નવટાંકે	એક શેર

શેરના	પાશેરા ૪
પોણોશેરના	પાશેરા ૩
અચ્છેરના	પાશેરા ૨

૨ પાશેરે	અચ્છેર
૩ પાશેરે	પોણોશેર
૪ પાશેરે	એક શેર

રૂપીઆ	એકના	અડધા ૨
રૂપીઆ	એકની	પાવલી ૪
રૂપીઆ	એકની	બેઆની ૮
રૂપીઆ	એકના	આના ૧૬

શેર	એકના	અચ્છેરા ૨
શેર	એકના	પાશેરા ૪
શેર	એકના	નવટાંકા ૮
શેર	એકના	અધોળા ૧૬

મણની ધાત.

મણના અધમણીઆ	૨
મણના દસશેરા	૪
મણની પાંચશેરી	૮
મણની અઢીશેરી	૧૬
મણની સવાશેરી	૩૨
મણના શેર	૪૦

૨ અધમણીઆ	૧ મણ
૪ દસશેરા	૧ મણ
૮ પાચશેરી	૧ મણ
૧૬ અઢીશેરી	૧ મણ
૩૨ સવાશેરી	૧ મણ
૪૦ શેર	૧ મણ

૧	મણના	૪૦ શેર
૦॥।	મણના	૩૦ શેર
૦॥	મણના	૨૦ શેર
૦।	મણના	૧૦ શેર

૪૦ શેર	૧ મણ

૩૦ શેર	૦॥। મણ
૨૦ શેર	૦॥ મણ
૧૦ શેર	૦। મણ

૧ મણની	અઢીશેરી ૧૬
૦॥। મણની	અઢીશેરી ૧૨
૦॥ મણની	અઢીશેરી ૮
૦। મણની	અઢીશેરી ૪
૫ શેરની	અઢીશેરી ૨

૨ અઢીશેરીએ	૫ શેર
૪ અઢીશેરીએ	૦। મણ
૮ અઢીશેરીએ	૦॥ મણ
૧૨ અઢીશેરીએ	૦॥। મણ
૧૬ અઢીશેરીએ	૧ મણ

૧ મણની	પાંચશેરી ૮
૦॥। મણની	પાંચશેરી ૬
૦॥ મણની	પાંચશેરી ૪
૦। મણની	પાંચશેરી ૨

૨ પાંચશેરીએ ૦ા મણ	૦ાા મણના દસશેરા ૨
૪ પાંચશેરીએ ૦ાા મણ	૦ા મણનો દસશેરો ૧
૬ પાંચશેરીએ ૦ાાા મણ	
૮ પાંચશેરીએ ૧ મણ	૧ દસશેરે ૦ા મણ
	૨ દસશેરા ૦ાા મણ
૧ મણના દસશેરા ૪	૩ દસશેરા ૦ાાા મણ
૦ાાા મણના દસશેરા ૩	૪ દસશેરા ૧ મણ

આનાની ઘાત.	૬૪ ,, રૂ. ૪)	૮૦૦ ,, રૂ ૫૦)
૪ આનાનો રૂ. ૦ા	૬૮ ,, રૂ. ૪ા	૯૦૦ ,, રૂ. ૫૬ા
૮ ,, રૂ. ૦ાા	૭૨ ,, રૂ. ૪ાા	૧૦૦૦ ,, રૂ. ૬૨ાા
૧૨ ,, રૂ. ૦ાાા	૭૬ ,, રૂ. ૪ાાા	
૧૬ ,, રૂ. ૧)	૮૦ ,, રૂ. ૫)	૧૬ આનાનો રૂ. ૧)
૨૦ ,, રૂ. ૧ા	૮૪ ,, રૂ. ૫ા	૩૨ ,, રૂ. ૨)
૨૪ ,, રૂ. ૧ાા	૮૮ ,, રૂ. ૫ાા	૪૮ ,, રૂ. ૩)
૨૮ ,, રૂ ૧ાાા	૯૨ ,, રૂ. ૫ાાા	૬૪ ,, રૂ. ૪)
૩૨ ,, રૂ. ૨)	૯૬ ,, રૂ. ૬)	૮૦ ,, રૂ. ૫)
૩૬ ,, રૂ. ૨ા	૧૦૦ ,, રૂ. ૬ા	૯૬ ,, રૂ. ૬)
૪૦ ,, રૂ. ૨ાા	૨૦૦ ,, રૂ. ૧૨ાા	૧૧૨ ,, રૂ. ૭)
૪૪ ,, રૂ. ૨ાાા	૩૦૦ ,, રૂ. ૧૮ાાા	૧૨૮ ,, રૂ. ૮)
૪૮ ,, રૂ. ૩)	૪૦૦ ,, રૂ. ૨૫)	૧૪૪ ,, રૂ. ૯)
૫૨ ,, રૂ. ૩ા	૫૦૦ ,, રૂ. ૩૧ા	૧૬૦ ,, રૂ. ૧૦)
૫૬ ,, રૂ ૩ાા	૬૦૦ ,, રૂ. ૩૭ાા	સુચના–ઘાત સવળી
૬૦ ,, રૂ. ૩ાાા	૭૦૦ ,, રૂ. ૪૩ાાા	અવળી મેઢે કરાવવી.

પોણા

૧×૦॥।=૦॥।	૧૧×૦॥।= ૮।	૨૧×૦॥।=૧૫॥।	૩૧×૦॥।=૨૩।
૨ ૦॥। ૧॥	૧૨ ૦॥। ૯	૨૨ ૦॥। ૧૬॥	૩૨ ૦॥। ૨૪
૩ ૦॥। ૨।	૧૩ ૦॥। ૯॥।	૨૩ ૦॥। ૧૭।	૩૩ ૦॥। ૨૪॥।
૪ ૦॥। ૩	૧૪ ૦॥। ૧૦॥	૨૪ ૦॥। ૧૮	૩૪ ૦॥। ૨૫॥
૫ ૦॥। ૩॥।	૧૫ ૦॥। ૧૧।	૨૫ ૦॥। ૧૮॥।	૩૫ ૦॥। ૨૬।
૬ ૦॥। ૪॥	૧૬ ૦॥। ૧૨	૨૬ ૦॥। ૧૯॥	૩૬ ૦॥। ૨૭
૭ ૦॥। ૫।	૧૭ ૦॥। ૧૨॥।	૨૭ ૦॥। ૨૦।	૩૭ ૦॥। ૨૭॥।
૮ ૦॥। ૬	૧૮ ૦॥। ૧૩॥	૨૮ ૦॥। ૨૧	૩૮ ૦॥। ૨૮॥
૯ ૦॥। ૬॥।	૧૯ ૦॥। ૧૪।	૨૯ ૦॥। ૨૧॥।	૩૯ ૦॥। ૨૯।
૧૦ ૦॥। ૭॥	૨૦ ૦॥। ૧૫	૩૦ ૦॥। ૨૨॥	૪૦ ૦॥। ૩૦

૪૧×૦॥।=૩૦॥।	૫૧×૦॥।=૩૮।	૬૧×૦॥।=૪૫॥।	૭૧×૦॥।=૫૩।
૪૨ ૦॥। ૩૧॥	૫૨ ૦॥। ૩૯	૬૨ ૦॥। ૪૬॥	૭૨ ૦॥। ૫૪
૪૩ ૦॥। ૩૨।	૫૩ ૦॥। ૩૯॥।	૬૩ ૦॥। ૪૭।	૭૩ ૦॥। ૫૪॥।
૪૪ ૦॥। ૩૩	૫૪ ૦॥। ૪૦॥	૬૪ ૦॥। ૪૮	૭૪ ૦॥। ૫૫॥
૪૫ ૦॥। ૩૩॥।	૫૫ ૦॥। ૪૧।	૬૫ ૦॥। ૪૮॥।	૭૫ ૦॥। ૫૬।
૪૬ ૦॥। ૩૪॥	૫૬ ૦॥। ૪૨	૬૬ ૦॥। ૪૯॥	૭૬ ૦॥। ૫૭
૪૭ ૦॥। ૩૫।	૫૭ ૦॥। ૪૨॥।	૬૭ ૦॥। ૫૦।	૭૭ ૦॥। ૫૭॥।
૪૮ ૦॥। ૩૬	૫૮ ૦॥। ૪૩॥	૬૮ ૦॥। ૫૧	૭૮ ૦॥। ૫૮॥
૪૯ ૦॥। ૩૬॥।	૫૯ ૦॥। ૪૪।	૬૯ ૦॥। ૫૧॥।	૭૯ ૦॥। ૫૯।
૫૦ ૦॥। ૩૭॥	૬૦ ૦॥। ૪૫	૭૦ ૦॥। ૫૨॥	૮૦ ૦॥। ૬૦

૮૧×૦॥।=૬૦॥।	૯૧×૦॥।=૬૮।
૮૨ ૦॥। ૬૧॥	૯૨ ૦॥। ૬૯
૮૩ ૦॥। ૬૨।	૯૩ ૦॥। ૬૯॥।
૮૪ ૦॥। ૬૩	૯૪ ૦॥। ૭૦॥
૮૫ ૦॥। ૬૩॥।	૯૫ ૦॥। ૭૧।
૮૬ ૦॥। ૬૪॥	૯૬ ૦॥। ૭૨
૮૭ ૦॥। ૬૫।	૯૭ ૦॥। ૭૨॥।
૮૮ ૦॥। ૬૬	૯૮ ૦॥। ૭૩॥
૮૯ ૦॥। ૬૬॥।	૯૯ ૦॥। ૭૪।
૯૦ ૦॥। ૬૭॥	૧૦૦ ૦॥। ૭૫

૧×૧।।= ૧।।			૨×૦।।।= ૧।।			૧૧×૧।।=૧૬।।			૨૨×૦।।।=૧૬।।		
૨	૧।।	૩	૪	૦।।।	૩	૧૨	૧।।	૧૮	૨૪	૦।।।	૧૮
૩	૧।।	૪।।	૬	૦।।।	૪।।	૧૩	૧।।	૧૯।।	૨૬	૦।।।	૧૯।।
૪	૧।।	૬	૮	૦।।।	૬	૧૪	૧।।	૨૧	૨૮	૦।।।	૨૧
૫	૧।।	૭।।	૧૦	૦।।।	૭।।	૧૫	૧।।	૨૨।।	૩૦	૦।।।	૨૨।।
૬	૧।।	૯	૧૨	૦।।।	૯	૧૬	૧।।	૨૪	૩૨	૦।।।	૨૪
૭	૧।।	૧૦।।	૧૪	૦।।।	૧૦।।	૧૭	૧।।	૨૫।।	૩૪	૦।।।	૨૫।।
૮	૧।।	૧૨	૧૬	૦।।।	૧૨	૧૮	૧।।	૨૭	૩૬	૦।।।	૨૭
૯	૧।।	૧૩।।	૧૮	૦।।।	૧૩।।	૧૯	૧।।	૨૮।।	૩૮	૦।।।	૨૮।।
૧૦	૧।।	૧૫	૨૦	૦।।।	૧૫	૨૦	૧।।	૩૦	૪૦	૦।।।	૩૦
૨૧×૧।।=૩૧।।			૪૨×૦।।।=૩૧।।			૩૧×૧।।=૪૬।।			૬૨×૦।।।=૪૬।।		
૨૨	૧।।	૩૩	૪૪	૦।।।	૩૩	૩૨	૧।।	૪૮	૬૪	૦।।।	૪૮
૨૩	૧।।	૩૪।।	૪૬	૦।।।	૩૪।।	૩૩	૧।।	૪૯।।	૬૬	૦।।।	૪૯।।
૨૪	૧।।	૩૬	૪૮	૦।।।	૩૬	૩૪	૧।।	૫૧	૬૮	૦।।।	૫૧
૨૫	૧।।	૩૭।।	૫૦	૦।।।	૩૭।।	૩૫	૧।।	૫૨।।	૭૦	૦।।।	૫૨।।
૨૬	૧।।	૩૯	૫૨	૦।।।	૩૯	૩૬	૧।।	૫૪	૭૨	૦।।।	૫૪
૨૭	૧।।	૪૦।।	૫૪	૦।।।	૪૦।।	૩૭	૧।।	૫૫।।	૭૪	૦।।।	૫૫।।
૨૮	૧।।	૪૨	૫૬	૦।।।	૪૨	૩૮	૧।।	૫૭	૭૬	૦।।।	૫૭
૨૯	૧।।	૪૩।।	૫૮	૦।।।	૪૩।।	૩૯	૧।।	૫૮।।	૭૮	૦।।।	૫૮।।
૩૦	૧।।	૪૫	૬૦	૦।।।	૪૫	૪૦	૧।।	૬૦	૮૦	૦।।।	૬૦
૪૧×૧।।=૬૧।।			૮૨×૦।।।=૬૧।।			પહેલી ચોપડીના "ઉકેરશન શિખ્કે" અઢી આની.			બીજી ચોપડીના "ઉકેરશન શિખ્કે" ચાર આની.		
૪૨	૧।।	૬૩	૮૪	૦।।।	૬૩						
૪૩	૧।।	૬૪।।	૮૬	૦।।।	૬૪।।						
૪૪	૧।।	૬૬	૮૮	૦।।।	૬૬						
૪૫	૧।।	૬૭।।	૯૦	૦।।।	૬૭।।						
૪૬	૧।।	૬૯	૯૨	૦।।।	૬૯						
૪૭	૧।।	૭૦।।	૯૪	૦।।।	૭૦।।						
૪૮	૧।।	૭૨	૯૬	૦।।।	૭૨						
૪૯	૧।।	૭૩।।	૯૮	૦।।।	૭૩।।						
૫૦	૧।।	૭૫	૧૦૦	૦।।।	૭૫						

૨

૧×૧ા=		૧ા	૧૧×૧ા=		૧૩ાાા	૨૧×૧ા=		૨૬ા	૩૧×૧ા=		૩૮ાાા
૨	૧ા	૨ાા	૧૨	૧ા	૧૫	૨૨	૧ા	૨૭ાા	૩૨	૧ા	૪૦
૩	૧ા	૩ાાા	૧૩	૧ા	૧૬ા	૨૩	૧ા	૨૮ાાા	૩૩	૧ા	૪૧ા
૪	૧ા	૫	૧૪	૧ા	૧૭ાા	૨૪	૧ા	૩૦	૩૪	૧ા	૪૨ાા
૫	૧ા	૬ા	૧૫	૧ા	૧૮ાાા	૨૫	૧ા	૩૧ા	૩૫	૧ા	૪૩ાાા
૬	૧ા	૭ાા	૧૬	૧ા	૨૦	૨૬	૧ા	૩૨ાા	૩૬	૧ા	૪૫
૭	૧ા	૮ાાા	૧૭	૧ા	૨૧ા	૨૭	૧ા	૩૩ાાા	૩૭	૧ા	૪૬ા
૮	૧ા	૧૦	૧૮	૧ા	૨૨ાા	૨૮	૧ા	૩૫	૩૮	૧ા	૪૭ાા
૯	૧ા	૧૧ા	૧૯	૧ા	૨૩ાાા	૨૯	૧ા	૩૬ા	૩૯	૧ા	૪૮ાાા
૧૦	૧ા	૧૨ાા	૨૦	૧ા	૨૫	૩૦	૧ા	૩૭ાા	૪૦	૧ા	૫૦

૪૧×૧ા=		૫૧ા	૫૧×૧ા=		૬૩ાાા	૬૧×૧ા=		૭૬ા	૭૧×૧ા=		૮૮ાાા
૪૨	૧ા	૫૨ાા	૫૨	૧ા	૬૫	૬૨	૧ા	૭૭ાા	૭૨	૧ા	૯૦
૪૩	૧ા	૫૩ાાા	૫૩	૧ા	૬૬ા	૬૩	૧ા	૭૮ાાા	૭૩	૧ા	૯૧ા
૪૪	૧ા	૫૫	૫૪	૧ા	૬૭ાા	૬૪	૧ા	૮૦	૭૪	૧ા	૯૨ાા
૪૫	૧ા	૫૬ા	૫૫	૧ા	૬૮ાાા	૬૫	૧ા	૮૧ા	૭૫	૧ા	૯૩ાાા
૪૬	૧ા	૫૭ાા	૫૬	૧ા	૭૦	૬૬	૧ા	૮૨ાા	૭૬	૧ા	૯૫
૪૭	૧ા	૫૮ાાા	૫૭	૧ા	૭૧ા	૬૭	૧ા	૮૩ાાા	૭૭	૧ા	૯૬ા
૪૮	૧ા	૬૦	૫૮	૧ા	૭૨ાા	૬૮	૧ા	૮૫	૭૮	૧ા	૯૭ાા
૪૯	૧ા	૬૧ા	૫૯	૧ા	૭૩ાાા	૬૯	૧ા	૮૬ા	૭૯	૧ા	૯૮ાાા
૫૦	૧ા	૬૨ાા	૬૦	૧ા	૭૫	૭૦	૧ા	૮૭ાા	૮૦	૧ા	૧૦૦

૮૧×૧ા=		૧૦૧ા	૯૧×૧ા=		૧૧૩ાાા
૮૨	૧ા	૧૦૨ાા	૯૨	૧ા	૧૧૫
૮૩	૧ા	૧૦૩ાાા	૯૩	૧ા	૧૧૬ા
૮૪	૧ા	૧૦૫	૯૪	૧ા	૧૧૭ાા
૮૫	૧ા	૧૦૬ા	૯૫	૧ા	૧૧૮ાાા
૮૬	૧ા	૧૦૭ાા	૯૬	૧ા	૧૨૦
૮૭	૧ા	૧૦૮ાાા	૯૭	૧ા	૧૨૧ા
૮૮	૧ા	૧૧૦	૯૮	૧ા	૧૨૨ાા
૮૯	૧ા	૧૧૧ા	૯૯	૧ા	૧૨૩ાાા
૯૦	૧ા	૧૧૨ાા	૧૦૦	૧ા	૧૨૫

૧×૨॥= ૨॥	૨×૧।= ૨॥	૧૧×૨॥=૨૭॥	૨૨×૧।=૨૭॥
૨ ૨॥ ૫	૪ ૧। ૫	૧૨ ૨॥ ૩૦	૨૪ ૧। ૩૦
૩ ૨॥ ૭॥	૬ ૧। ૭॥	૧૩ ૨॥ ૩૨॥	૨૬ ૧। ૩૨॥
૪ ૨॥ ૧૦	૮ ૧। ૧૦	૧૪ ૨॥ ૩૫	૨૮ ૧। ૩૫
૫ ૨॥ ૧૨॥	૧૦ ૧। ૧૨॥	૧૫ ૨॥ ૩૭॥	૩૦ ૧। ૩૭॥
૬ ૨॥ ૧૫	૧૨ ૧। ૧૫	૧૬ ૨॥ ૪૦	૩૨ ૧। ૪૦
૭ ૨॥ ૧૭॥	૧૪ ૧। ૧૭॥	૧૭ ૨॥ ૪૨॥	૩૪ ૧। ૪૨॥
૮ ૨॥ ૨૦	૧૬ ૧। ૨૦	૧૮ ૨॥ ૪૫	૩૬ ૧। ૪૫
૯ ૨॥ ૨૨॥	૧૮ ૧। ૨૨॥	૧૯ ૨॥ ૪૭॥	૩૮ ૧। ૪૭॥
૧૦ ૨॥ ૨૫	૨૦ ૧। ૨૫	૨૦ ૨॥ ૫૦	૪૦ ૧। ૫૦
૨૧×૨॥ ૫૨॥	૪૨×૧।=૫૨॥	૩૧×૨॥=૭૭॥	૬૨×૧।=૭૭॥
૨૨ ૨॥ ૫૫	૪૪ ૧। ૫૫	૩૨ ૨॥ ૮૦	૬૪ ૧। ૮૦
૨૩ ૨॥ ૫૭॥	૪૬ ૧। ૫૭॥	૩૩ ૨॥ ૮૨॥	૬૬ ૧। ૮૨॥
૨૪ ૨॥ ૬૦	૪૮ ૧। ૬૦	૩૪ ૨॥ ૮૫	૬૮ ૧। ૮૫
૨૫ ૨॥ ૬૨॥	૫૦ ૧। ૬૨॥	૩૫ ૨॥ ૮૭॥	૭૦ ૧। ૮૭॥
૨૬ ૨॥ ૬૫	૫૨ ૧। ૬૫	૩૬ ૨॥ ૯૦	૭૨ ૧। ૯૦
૨૭ ૨॥ ૬૭॥	૫૪ ૧। ૬૭॥	૩૭ ૨॥ ૯૨॥	૭૪ ૧। ૯૨॥
૨૮ ૨॥ ૭૦	૫૬ ૧। ૭૦	૩૮ ૨॥ ૯૫	૭૬ ૧। ૯૫
૨૯ ૨॥ ૭૨॥	૫૮ ૧। ૭૨॥	૩૯ ૨॥ ૯૭॥	૭૮ ૧। ૯૭॥
૩૦ ૨॥ ૭૫	૬૦ ૧। ૭૫	૪૦ ૨॥ ૧૦૦	૮૦ ૧। ૧૦૦
૪૧×૨॥=૧૦૨॥	૮૨×૧।=૧૦૨॥		
૪૨ ૨॥ ૧૦૫	૮૪ ૧। ૧૦૫		
૪૩ ૨॥ ૧૦૭॥	૮૬ ૧। ૧૦૭॥		
૪૪ ૨॥ ૧૧૦	૮૮ ૧। ૧૧૦		
૪૫ ૨॥ ૧૧૨॥	૯૦ ૧। ૧૧૨॥		
૪૬ ૨॥ ૧૧૫	૯૨ ૧। ૧૧૫		
૪૭ ૨॥ ૧૧૭॥	૯૪ ૧। ૧૧૭॥		
૪૮ ૨॥ ૧૨૦	૯૬ ૧। ૧૨૦		
૪૯ ૨॥ ૧૨૨॥	૯૮ ૧। ૧૨૨॥		
૫૦ ૨॥ ૧૨૫	૧૦૦ ૧। ૧૨૫		

એક પોણા પોણાં

૧×૦॥।=૦॥।		
૨	૦॥।	૧॥
૩	૦॥।	૨।
૪	૦॥।	૩
૫	૦॥।	૩॥।
૬	૦॥।	૪॥
૭	૦॥।	૫।
૮	૦।।	૬
૯	૦॥।	૬॥।
૧૦	૦॥।	૭॥

સો પોણા પોણાં

૧૦૦×૦॥।= ૭૫		
૨૦૦	૦॥।	૧૫૦
૩૦૦	૦॥।	૨૨૫
૪૦૦	૦॥।	૩૦૦
૫૦૦	૦॥।	૩૭૫
૬૦૦	૦॥।	૪૫૦
૭૦૦	૦॥।	૫૨૫
૮૦૦	૦॥।	૬૦૦
૯૦૦	૦॥।	૬૭૫
૧૦૦૦	૦॥।	૭૫૦

એક સવા સવાં

૧×૧।=૧।		
૨	૧।	૨॥
૩	૧।	૩॥।
૪	૧।	૫
૫	૧।	૬।
૬	૧।	૭॥
૭	૧।	૮॥।
૮	૧।	૧૦
૯	૧।	૧૧।
૧૦	૧।	૧૨॥

સો સવા સવાં

૧૦૦×૧।= ૧૨૫		
૨૦૦	૧।	૨૫૦
૩૦૦	૧।	૩૭૫
૪૦૦	૧।	૫૦૦
૫૦૦	૧।	૬૨૫
૬૦૦	૧।	૭૫૦
૭૦૦	૧।	૮૭૫
૮૦૦	૧।	૧૦૦૦
૯૦૦	૧।	૧૧૨૫
૧૦૦૦	૧।	૧૨૫૦

મનોયત્ન ૧.

૧૧×૧ થી ૨૦×૧૦ સુધીના આંકનો ઉપયોગ.

સૂચના —એ પ્રશ્નમા એકથી વધારે પ્રશ્ન હોય તો એકેક પૂછવો.

(૧) એક ખુરસીના ચાર રૂપીઆ બેસે તો ૧૯ ખુરસીનુ શુ બેસશે?
(૨) એક કોથળીમા ૧૭ રૂપીઆ છે, તો એવી ૯ કોથળીમા મળીને કેટલા રૂપીઆ હશે!

(૩) દરેક છોકરાને ૮, ૮ પતાસા આપીએ તો ૧૪ છોકરાને આપવાને કેટલા પતાસાં જોઇએ ?

(૪) ૧૫, ૧૯, ૧૮, ૧૭, ૧૩, અને ૧૪ પાચ વખત લઇએ તો કેટલા થાય ? પાચે ગુણીએ તો શુ આવે ?

(૫) ૨૦ ત્રણ વાર લઇએ તો કેટલા થાય ? ૧૬×૧ થી ૧૬×૧૦ સુધીના જવાબ બોલો

(૬) ૧૧×૧ થી ૨૦×૧૦ સુધીમાં નવની પલાખીના જવાબ બોલો.

(૭) ૧૯×૫, ૧૩×૭, ૧૪×૮, ૧૫×૯, ૧૮×૭, ૧૭×૬ કેટલા ?

(૮) ૧૩ પાચવાર, ૧૭ સાતવાર, ૧૯ છવાર, ૧૫ સાતવાર, ૧૩ નવવાર, અને ૧૮ છવાર તે કેટલા ?

(૯) ૧૯, ૧૫, ૧૭, ૧૩, ૧૧, ૧૨, ૧૬, ૧૮, ૨૦, અને ૧૪, આઠ વખત લઇએ તો કેટલા થાય ?

(૧૦) ૧૯×૬, ૧૫×૭, ૧૭×૬, ૧૩×૯, ૧૪×૮, ૧૨×૯, ૧૬×૫, અને ૧૮×૮ તે કેટલા ?

(૧૧) ૭ બેઆનીની દોઢપાઇ કેટલી અને પૈસા કેટલા ?

(૧૨) ૧, ૨, ૩, ૪ એમ દસ રૂપીઆ સુધીના આના કહો.

(૧૩) ૪ જમરૂખનો એક આનો બેસે તો ૧ રૂપીઆમા કેટલાં જમરૂખ આવે ?

(૧૪) કેટલી બેઆની હોય તો ૧૭ રૂપીઆ મળે ?

(૧૫) ૭૬+૧૯, ૭૨+૧૮, ૧૦૫+૧૫, ૧૧૭+૧૩, ૮૪+૧૨, કેટલા ?

(૧૬) ૭૭+૧૧, ૯૬+૧૬, ૬૦+૧૨, ૮૪+૧૪, ૯૬+૧૨, કેટલા ?

(૧૭) ૧૧+૮૮, ૧૨+૯૬, ૧૩+૬૫, ૧૪+૯૮, ૧૫+૭૫, કેટલા ?

(૧૮) ૧૭+૧૩૬, ૧૮+૧૪૪, ૧૯+૧૫૨, ૨૦+૧૪૦, કેટલા ?

(૧૯) ૯૫–૧૯, ૯૦–૧૮, ૧૨૦–૧૫, ૧૪૦–૧૪, ૯૬–૧૨, કેટલા?

(૨૦) ૮૮–૧૧, ૧૧૨–૧૬, ૧૦૮–૧૨, ૯૮–૧૪, ૧૦૦–૨૦ કેટલા?

(૨૧) ૧૮૦માથી કંઇ ન વધે ત્યા સુધી અઢાર અઢાર લેતા જાઓ અને બાકી શુ વધે તે કહેતા જાઓ.

(૨૨) ૯૫મા ૧૯ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય? ૧૩૩માથી ૧૧૪ જાય તો કેટલા રહે? ૧૩૩માથી ૧૯ જાય તો કેટલા રહે?

(૨૩) ઓગણીઆ. પદરા. તેરા, સત્તરા, અને બારા સવળા તથા અવળા બોલો

(૨૪) ૧૮ છોકરાની ૭ હાર થવામા ૧૮ છોકરા ખૂટે છે, ત્યારે કેટલા છોકરા હશે?

(૨૫) આનાની ચાર લેખે ૧૮ આનાની કેરીઓ લીધી અને બીજી આનાની ૬ લેખે બેઅ નાની લીધી તો બધી મળી કેટલી કેરી થઇ?

(૨૬) પાવલાના ૯ લીબુ મળે તો રૂપીઆના કેટલા?

(૨૭) બારોતેરસો, પાચોતેરસો, આઠોતેરસો, સતગેતેરસો, બીલતેરસો અને દાઓતેરસો એટલે કેટલા?

(૨૮) ૧૦૨, ૧૦૫, ૧૦૮, ૧૧૦, ૧૨૮, ૧૩૧, ૧૦૪, ૧૧૭, ૧૧૨, ૧૮૦, એ આકમા કેમ બોલાય?

(૨૯) ૯૧ રૂપીઆમાથી તેર તેર રૂપીઆવાળી કેટલી સાડી આવે?

(૩૦) ૯૫ બોરમાથી દરેકને પચ પાચ બોર આપુ તો કેટલા છોકરાને અપાય? ઓગણીસ ઓગણીસ આપુ તો કેટલા છોકરાને અપાય?

(૩૧) કેટલા ચોક પર? કેટલા પચા સાઠ? કેટલા ચોક સાઠ?

(૩૨) ૧૪૪મા ૮, ૯, ૧૬ અને ૧૮ કેટલીવાર છે?

(૩૩) ૯૬માં કેટલીવાર, ૧૨ કેટલીવાર, ૮ કેટલીવાર, અને ૧૬ કેટલીવાર?

(૩૪) કેટલા ચોક ૬૪, ૬૮, ૫૬, ૭૬, ૮૦, ૭૨ અને ૬૦ થાય?
(૩૫) કેટલા આના હોય તો ૯ રૂપીઆ આવે?
(૩૬) ૧૫૨ બોર વહેચતા દરેકને ૮ બોર આવ્યાં ત્યારે છોકરા કેટલા હશે?
(૩૭) કયા કયા પલાખામા ૭૨ આવે? દોઢસો એટલે કેટલા દશક?
(૩૮) ૭ આનાની પાઈ વટાવી ૧૨ છોકરાને વહેચી આપી તો દરેકને કેટલી મળી હશે?
(૩૯) ૧૫ છોકરાની ૮ હાર કરવાને બદલે ૧૨ છોકરાની કેટલી હાર કરવી?
(૪૦) ૮ પૈસાના ૧૫૨ બોર તો ૭ પૈસાના કેટલા?
(૪૧) ૧૪૪ જે જે પલાખામા આવતા હોય તે કહો.

મનોયત્ન ૨.

૨૧×૧ થી ૩૦×૧૦ સુધીના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) ૨૮×૫, ૨૦×૮, ૨૮×૬, ૨૩×૯, ૨૫×૭, ૨૯×૭ કેટલા?
(૨) ૨૩ પાચવાર, ૨૭ સાતવાર, ૨૬ નવવાર અને ૨૪ છવાર તે કેટલા?
(૩) ૨૫, ૨૯, ૨૮, ૨૩, ૨૬, ૨૪ને ત્રણે ગુણીએ શુ આવે?
(૪) એક કોટની શીવડામણ ૭ રૂપીઆ થાય તો ૧૫૦ રૂપીઆમાં કેટલા કોટ શિવાય અને બાકી શુ વધે?
(૫) એક ટેબલના ૨૬ રૂપીઆ બેસે છે તો ૮ ટેબલનુ શું બેસશે?
(૬) ૨૯ ગજનો એક એવા ૭ તાકા છે તો બધુ મળીને કેટલા ગજ કપડું હશે?

(૭) એક ગાડામા ૧૦ મણ એવા ૭ ગાડામાં ઘઉ ભરેલા છે તો તો બધું મળીને કેટલા ઘઉ હશે?
(૮) મહીનાનો ખરચ ૨૫ રૂપીઆ થાય તો ૭ મહીનાનો કેટલો?
(૯) દર મહીને ૨૭ રૂપીઆ ખરચુ, તોપણ મારી પાસે ૯ મહીના ચાલે એટલા રૂપીઆ છે, ત્યારે કેટલા રૂપીઆ હશે?
(૧૦) ઓગણત્રીસા, પચીસા, અઠ્ઠાવીસા અને સત્તાવીસા સવળા તથા અવળા બોલો.
(૧૧) ૨૧×૧થી ૩૦×૧૦ સુધીમા ૩, ૫, ૭ અને ૪ની પલાખી લખો.
(૧૨) ૨૧×૧થી ૩૦×૧૦ સુધીમા નવની પલાખી બોલો.
(૧૩) ૨૮ આનાના સવાકા, હુણુ, અને અઢીલા કેટલા?
(૧૪) ૨૨૪, ૨૫૦, ૨૩૨, ૨૦૭, ૨૧૬, ૧૭૫, ૧૩૫, ૨૩૪, ૨૦૮, ૨૦૭, ૨૧૭ એ આકમા કેવી રીતે બોલાય છે?
(૧૫) છવીસાસો, બેસાતોતેર, બેબાવના, બેતીશોતેર, બેચોત્રીસા લખો.
(૧૬) ૧૪૫+૨૯, ૨૪૨+૨૭, ૨૦૭+૨૩, ૧૭૫+૨૫ ૧૪૭+૨૧ કેટલા?
(૧૭) ૩૦+૨૪૦, ૨૭+૮૧, ૨૫+૧૭૫, ૨૬+૧૫૬, ૨૯+૨૦૩ કેટલા?
(૧૮) ૨૦૦−૨૫, ૨૦૭−૨૩, ૧૭૫−૨૫, ૨૧૬−૨૪, કેટલા?
(૧૯) ૧૪૭−૧૨૬, ૧૮૯−૧૫૨, ૧૨૫−૧૦૦, ૧૨૮−૧૧૨, કેટલા?
(૨૦) ૩૦૦માં ૧૨ કેરી ઓછી છે ત્યારે કેટલી હશે?
(૨૧) ૨૬૧માંથી ૩૪ ન વધે ત્યાં સુધી ઓગણત્રીસ ઓગણત્રીસ બાદ કરતા જાઓ અને બાકી શું વધે તે કહેતા જાઓ.
(૨૨) ૧૩૫ ગજ માદરપાટમાથી ૫ ગજના કેટલા ધોતીઆ થાય?
(૨૩) કેટલી વખત ૨૬ કેરી લઉં તો ૨૩૪ કેરી થય?
(૨૪) એક નિશાળમાં ૨૦૭ છોકરા છે, દરેક વર્ગમા ૨૩ છોકરા છે, તો વર્ગ કેટલા હશે?

(૨૫) એક નિશાળમા ૨૫૨ છોકરા છે. અને ૯ વર્ગ છે, ત્યારે દરેક વર્ગમા છોકરા કેટલા હશે ?

(૨૬) કેટલી વખત ૭ લઇએ તો ૧૫૮, ૧૬૨, ૧૫૬, ૧૩૨, ૧૩૪, ૧૩૮ અને ૧૨૬ થાય ?

(૨૭) કયા કયા પલાખામા ૧૪૪ અને ૯૬ આવે ?

(૨૮) મે એક માણુસને દસ દસ રૂપીઆવાળી ૨૬ નોટો આપી અને ૯ રૂપીઆ રોકડા આપ્યા ત્યારે પોણી ત્રણુસોથી કેટલા વધારે અથવા ઓછા આપ્યા ?

મનોયત્ન ૩.

અડધાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક કાગળના બે સરખા ભાગ પાડીએ તો દરેક ભાગ કેટલો કહેવાય ?

(૨) ૭ અડધા કાગળ છે તેને આખા કાગળ કેટલા હશે ?

(૩) ૨૪ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા ?

(૪) હુ દરરોજ ૦ાા લાડુ ખાઉ, તો ૩૨ દિવસ ચાલે એટલા લાડુ છે ત્યારે કેટલા લાડુ હશે ?

(૫) એક ટોપીનો અડધો રૂપીઓ બેસે છે, તો ૬૯ ટોપી લેવાને કેટલા રૂપીઆ જોઇએ ?

(૬) ૧૭×૦ાા, ૨૩×૦ાા, ૭૦×૦ાા, ૫૯×૦ાા, ૬૭×૦ાા કેટલા ?

(૭) અડધાની બેકીની પલાખી બોલી જાઓ.

(૮) અડધાની એકીની પલાખી બોલો.

(૯) ૫૦૦ અડધા રૂપીઆ છે, તેના આખા રૂપીઆ કેટલા આવશે ?

(૧૦) ૭॥ રૂપીએ મણ સોપારી મળે તો ૩૭ મણનુ શુ બેસે ?

(૧૧) ૩૭ામા ૧૨॥ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?

(૧૨) ૨॥ રૂપીઆનુ ઘી, ૧॥ રૂપીઆનુ શાક અને ૧૨॥ રૂપીઆનું અનાજ લીધુ તો બધુ મળીને કેટલો ખર્ચ થયો ?

(૧૩) ૩૦॥+૦॥+૩॥+૩૪॥ મળીને કેટલા થાય ?

(૧૪) કેટલીવાર અડધો લઇએ તો ૩૨॥ થાય ?

(૧૫) ૩૭ આખાના અડધા કેટલા ? ૨૯ અડધાના આખા કેટલા ?

(૧૬) ૪૫ રૂપીઆ છે, દરેક ભીખારીને ૦॥ રૂપીઓ આપુ તો કેટલાને અપાય ?

(૧૭) એક ખમીસની શીવડામણી ૦॥ રૂપીઓ બેસે છે, તો ૨૪ રૂપીઆમા કેટલા ખમીસ શીવડાવાશે ?

(૧૮) દરરોજ અડધો શેર અનાજ ખાઉ તો ૩૯ શેર અનાજ કેટલા દિવસ ચાલે ?

(૧૯) ૪૯ સોપારી છે, તેના અડધા અડધા કેટલા કકડા થશે ?

(૨૦) ૪૬ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા આવશે ?

(૨૧) ૩૬ ગજ લુગડામાથી અડધા અડધા ગજના કેટલા રૂમાલ થશે?

(૨૨) કેટલા અડધા હોય તો તેના આખા પુરેપુરા થાય ?

(જ. ૨. ૪. ૬, ઇત્યાદિ)

(૨૩) દરરોજના ૦॥ રૂપીઆ લેખે ૧૮ માણસને ૯ દિવસના કેટલા રૂપીઆ આપવા પડશે ?

મનોયત્ન ૪.

દોઢાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક ને અડધો મળી કેટલા થાય ?
(૨) અડધો ને એક મળી કેટલા થાય ?
(૩) કેટલા અડધા કાગળ હોય તો દોઢ કાગળ થાય ?
(૪) અડધો કેટલીવાર લઇએ તો દોઢ થાય ?
(૫) દોઢ કાગળમાથી અડધો કાગળ કેટલા છોકરાને અપાય ?
(૬) દોઢમાં પોણો કેટલીવાર અને અડધો કેટલીવાર ?
(૭) પોણો કેટલીવાર લઇએ તો દોઢ થાય ?
(૮) દેઢ રૂપીઓ હતો તેમા દોઢ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
(૯) ત્રણ લાડુમાંથી દોઢ ખાધો તો કેટલા રહ્યા ?
(૧૦) મારી પસે ૦॥ રૂપીઓ છે, તેમા શુ ઉમેરૂ તો દોઢ થાય ?
(૧૧) ૫૭×૧॥, ૬૯×૧॥, ૯૫×૧॥, ૬૭×૧॥, ૭૦૯×૧॥, કેટલા ?
(૧૨) એક તામડામા દોઢ મણ દૂધ માય તો ૨૭ તામડામા કેટલુ માશે ?
(૧૩) રૂપીઆની ૧॥ શેર બરશી મળે, તો ૩૭ રૂપીઆની કેટલી આવે ?
(૧૪) એક બડીમાં દોઢ ગજ કપડુ વપરાય, તો ૫૯ બંડી માડે કેટલા ગજ કપડું જોઇશે ?
(૧૫) એક આનાના દોઢ શેર કારેલાં મળે, તો ૩ રૂપીઆનાં કેટલાં આવશે ?
(૧૬) એક બળદને ૧॥ શેર અડદ જોઇએ, તો ૬૭ બળદને માટે કેટલા શેર અડદ જોઇશે ?
(૧૭) એક લોટાનુ વજન ૧॥ શેર થાય, તો ૫૭ લોટાનું વજન કેટલુ થશે ?

(૧૮) એક સાધુને ૧॥ શેર લોટ આપીએ તો ૭૯ સાધુને આપવાને કેટલો લોટ જોઈએ ?

(૧૯) એક શેર એલચીનો ૧॥ રૂપીઓ બેસે તો ૨૯ શેર એલચીનુ શુ બેસશે ?

(૨૦) મણ ઘીના ૪૭ રૂપીઆ બેસે તો ૧॥ મણનુ શુ બેસે ?

(૨૧) એક તપેલામાંથી દોઢશેરીઓ લોટો ૬૪ વખત ભરી આપ્યો ત્યારે કેટલું દૂધ આપ્યુ ?

(૨૨) દોઢાની બેકીની પલાખી બોલો દોઢાની એકની પલાખી બોલો.

(૨૩) ૬૯+૧॥, ૪૬+૧॥, ૧૦૨+૧॥, ૪૫+૧॥, ૯૯+૧॥, કેટલા ?

(૨૪) ૧॥+૮૨॥, ૧॥+૪૫, ૧॥+૬૭॥, ૧॥+૭૨, કેટલા ?

(૨૫) ૧૦॥–૧॥, ૬૯–૧॥, ૧૦૨–૧॥ ૧૧૨॥–૧॥, કેટલા ?

(૨૬) ૨૮॥ મણ દૂધમાંથી ૨૭ મણ વપરાયુ ત્યારે બાકી કેટલુ રહ્યુ ?

(૨૭) ચોવીસ આખા અને ૨૪ અડધા મળીને કેટલા થાય ?

(૨૮) કેટલીવાર દોઢ લઈએ તો ૫૭ થાય ?

(૨૯) ૫૫॥માં દોઢ કેટલીવાર છે ? કેટલીવાર દોઢ લઈએ તો ૫૫॥ થાય ?

(૩૦) ૭૫ રૂપીઆમાંથી ૧॥ રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપી આવશે ?

(૩૧) ૪૭ છોકરા વચ્ચે ૭૦॥ રૂપીઆ વહેચ્યા તો દરેકને શુ મળશે ?

(૩૨) દોઢ શેર ખાંડ રોજ વપરાય તો ૩૭॥ શેર ખાંડ કેટલા દિવસ ચાલશે ?

(૩૩) ૧॥ ગજ ખાદીનો રૂ ૧ બેસે તો ૪૦॥ ગજ ખાદીનું શુ ?

(૩૪) ૭૯॥ રૂપીઆમાં ૫૩ બદન લીધા તો એકની કિંમત કેટલી પડી ?

(૩૫) કેટલા દોઢે ૭૨ ? કેટલા દોઢું ૧૦૦॥ ? કેટલા દેઢે ૧૫૦૦ ?

(૩૬) ૪૩॥ ગજના તાકામાંથી ૧॥ ગજના કેટલા રૂમાલ થય ?

(૩૭) રોજ ૧ાા રૂપીઓ વાપરૂ તો ૮૦ રૂપીઆ કેટલા દિવસ ચાલે ?

(૩૮) હરેક છોકરાને દોઢ કાગળ આપીએ તો ૩૯ કાગળ કેટલા છોકરાને અપાય ?

(૩૯) જેટલા આડધા તેટલાજ રૂપીઆ કેટલીવાર લઉ તો ૯૬ રૂપીઆ થાય ?

(૪૦) દોઢ રૂપીઆની ૧ શેર હીંગ મળે તો ૩૯ શેરનુ શુ બેસશે ?

(૪૧) ૪૮ મા દોઢ કેટલીવાર ઉમેરૂં તો ૭૨ થાય ?

(૪૨) ૫૭ પચીઆના ૮૫ાા રૂપીઆ બેઠા તો એ લેખે ૭ પચીઆનું શું આપવુ પડશે ?

(૪૩) એક માણુસ હરરોજ ૧ાા રૂપીઓ કમાય તો ૧૪ માણુસો ૯ દિવસમા શુ કમાશે ?

(૪૪) ૧ાા આને શેર વેગણુ મળે છે, તો ૧ાા રૂપીઆમાં કેટલા આવે ?

મનોયત્ન ૫.

અઢીઆના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) બે ને અડધો કેટલા ?

(૨) દોઢમા શુ ઉમેરીએ તો ૨ાા થાય ?

(૩) ૪૭ાા+૨ાા, ૬૭ાા+૨ાા, ૧૫+૨ાા, ૧૦૨ાા+૨ાા, ૧૮૦+૨ાા કેટલા ?

(૪) ૨ાા+૮૫, ૨ાા+૭૨ાા, ૨ાા+૪૭ાા, ૨ાા+૨૦૫, ૨ાા+૧૦૦, કેટલા ?

(૫) ૧૯૨ાા–૨ાા, ૧૦૫-૨ાા, ૧૦૦–૨ાા, ૨૧૦–૨ાા, કેટલા ?

(૬) ૧૯૦–૧૮૭ાા, ૧૬૭ાા–૧૬૫, ૧૦૦–૯૭ાા કેટલા ?

(૭) ૪૭×૨ાા, ૭૯×૨ાા, ૮૭×૨ાા, ૨૯×૨ાા, ૮૨×૨ાા, કેટલા ?

(૮) એક માણુસ ૨ાા રૂપીઆ કાઢે તો ૩૯ માણુસના કેટલા રૂ. થાય ?

(૯) એક કોથળીમા ૨॥ મણ ઘઉ માય તો ૨૪ કોથળીમા કેટલા મણ ઘઉ માય ?

(૧૦) ૨॥ શેર જીરાનો ૧ રૂપીઓ બેસે તો ૧૫ રૂપીઆનુ કેટલા આવે ?

(૧૧) એક નોટના રૂ. ૨॥ મળે તો ૩૬ નોટના કેટલા રૂ મળશે ?

(૧૨) રૂ. ૨॥એ શેર એલચી મળે તો ૩૫ શેરનુ શુ બેસે ?

(૧૩) મણ કેરીના ૨॥ રૂપીઆ બેસે તો ૪૯ મણનુ શુ બેસે ?

(૧૪) એક માણસને ૨॥ રૂપીઆ આપીએ તો ૫૫ માણસને આપવા કેટલા રૂપીઆ જોઇએ ?

(૧૫) એક તાવડીનું વજન ૨॥ મણ થય છે ત્યારે એવી ૮૭ તાવડીનું વજન કેટલુ થશે ?

(૧૬) મણ દૂધમા ૨॥ શેર ચોખા નાખીએ તો ૬૩ મણ દૂધને માટે કેટલા ચોખા જોઇએ ?

(૧૭) ૧ રૂપીઆનુ ૨॥ મણ તો ૬૭॥ મણનુ શુ બેસે ?

(૧૮) ૨॥ શેરનો ૧ રૂપીઓ બેસે તો ૧૮ રૂપીઆનુ કેટનુ આવશે ?

(૧૯) એક દિવસનો ખરચ ૨॥ રૂપીઆ થાય તો ૭૭ દિવસમા કેટલો ખરચ થશે ?

(૨૦) ૫૪ છત્રી લેવી છે એક છત્રીના ૨॥ રૂપીયા બેસે છે તો કેટલો ખરચ થશે ?

(૨૧) ૨૭ રૂપીએ તોલો સોનુ મળે તો ૨॥ તોલાનુ શુ આપવુ ?

(૨૨) એક રૂપીઆના ૨॥ શેર મરી મળે, તો ૨૫ શેરનુ શુ બેસશે ?

(૨૩) કેટલા અડધા હોય તો ૨॥ થાય ? અઢીમા અડધો કેટલીવાર છે ?

(૨૪) કેટલા ૦। અઢી ? અઢીમા પા કેટલીવાર છે ?

(૨૫) ૧ રૂપીઆનુ ૨ાા શેર તો ૪૦ શેરનુ શુ બેસે?

(૨૬) ૨૧૦ રૂપીઆ ૮૪ માણસ વચ્ચે ખરચ થયો, ત્યારે એક માણસને ભાગે શું આવ્યુ?

(૨૭) ૬૯ છોકરા વચ્ચે ૧૭ ૨ાા રૂપીઆ વહેચીએ તો દરેકને શુ મળશે?

(૨૮) કેટલા અઢીએ ૪૫? કેટલીવાર અઢી લઇએ તો ૧૦૦ થાય?

(૨૯) ૧૦૦માં ૪ા કેટલીવાર? ૧૦૦મા ૨ાા કેટલીવાર?

(૩૦) રૂ ૯૭ાા છે, રોજ ૨ાા રૂ ખરચુ તો કેટલા દિવસ ચાલશે?

(૩૧) ૨ાા આને શેર દૂધ મળે તો ૨ાા રૂપીઆમાં કેટલું આવશે?

(૩૨) ૭૨ાા રૂપીઆમા ૨ાા તોલા સોનુ આવ્યુ ત્યારે તોલાનો ભાવ શો?

(૩૩) ૨૭ માણસ છે, અને ૬૭ા રૂપીઆ છે, તો દરેક માણસને શુ મળશે?

(૩૪) શેર હીંગના ૨ાા રૂપીઆ પડે તો ૪૫ રૂપીઆમા કેટલા શેર હીંગ આવશે.

(૩૫) રૂ ૧૦૦માથી અઢી અઢી રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવશે?

(૩૬) એક આનાની ૨ાા શેર પાપડી મળે તો ૧ રૂપીઆની કેટલી આવશે?

(૩૭) ૨ાા રૂપીઆવાળી ટોપી ૧૦૭ા રૂપીઆમાથી કેટલી આવશે?

(૩૮) ૨ાા શેર જલેબીનો ૧ રૂપીઓ પડે તો ૭૭ રૂપીઆની કેટલી જલેબી આવશે?

મનોયત્ન ૬.

પાયાના આંકનો ઉપયોગ.

(૧) એક લાડુના ચાર સરખા ભાગ પાડીએ તો દરેક ભાગ કેટલો કહેવાય?

(૨) ચાર ૦। એકઠા કરીએ તો આખા કેટલા થાય ?

(૩) ૦। એ અડધાનો કેટલામો ભાગ? અને આખાનો કેટલામો ભાગ ?

(૪) ૧ને ૦।, ૧।ને ૦।, ૧॥ને ૦।, ૧।।।ને ૦। કેટલા ?

(૫) ૧૭+૦। ૨૩।+૦।, ૨૮॥+૦। ૨૮।।।+૦। કેટલા !

(૬) ૪૯, ૫૯, ૬૯, ૭૯, ૮૯. ૯૯, ૫૦, ૬૦, ૭૦, ૮૦, ૯૦. અને ૧૦૦મા ૦। ઓછો તે કેટલા કહેવાય ?

(૭) ૯૯।।।, ૭૮।।।, ૫૭।।।, ૭૬।।।, ૪૯।।।, ૩૭।।।, શબ્દમા લખો.

(૮) ૪૯×૦। ૫૭×૦।, ૪૩×૦।, ૭૯×૦।, ૬૭×૦। કેટલા ?

(૯) દરેક છોકરાને ૦। પેડો આપુ તો ૮૮ છોકરાને આપવાને કેટલા પેડા જોઇએ ?

(૧૦) પાયાની ચચ્ચારની પલાખી બોલો

(૧૧) પાયાની ચચ્ચારની અને અર્ધાની બબ્બેની પલાખી બોલો

(૧૨) ૬૯, ૭૩, ૭૭, ૪૭, ૩૭ ૫૫, ૭૯, ૫૭, ૮૯, ૮૩, ૯૭, ૯૩, ૪૯, ૪૩, ૪૬, ૯૧, ૬૩, ૩૧, ૪૧, ૭૧, અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા ? પાવલીના કેટલા રૂપીઆ ?

(૧૩) ૪૦૦ ગજ, ૮૦ ગજ, ૯૦ ગજ, ૬૦૦ ગજ. અને ૭૦ ગજમાંથી અડધા ગજના કેટલા રૂમાલ થાય ? ૦। ગજના કેટલા રૂમાલ થાય ?

(૧૪) ૬૯, ૭૩, ૭૯, ૮૫, ૯૩, ૭૦૦ અડધા રૂપીઆના આખા રૂપીઆ કેટલા ? અને પાવલીઓ કેટલી ?

(૧૫) ૯ રૂપીઆના પાવલા કેટલા ? ૩૬ પાવલાના રૂપીઆ કેટલા ?

(૧૬) મારી પાસે ૧૭ અડધા છે, તેની પાવલી કેટલી આવશે ?

(૧૭) કેટલીકવાર ૦। રૂપીઓ લઇએ તો ૧૯ રૂપીઆ થાય ?

(૧૮) ૧૭, ૫॥, ૨૩॥, ૧૪ અને ૩॥ને પાંચ ભાગીએ તો શું આવે ?

(૧૯) ૨૩ માણસ વચ્ચે પાા રૂપીઆ આપ્યા તો દરેકને શું મળશે?

(૨૦) કેટલી વખત ૦ા મણ લઇએ તો ૧૯, ૨૨, ૧૭, ૧૩, અને ૨૦ મણ થાય?

(૨૧) ૩૯, ૨૨, ૧૭ ગજ લુગડામાથી અડધા ગજના કેટલા કકડા થાય? ૦ા ગજના કેટલા થાય?

(૨૨) કેટલીવાર ૦ા કાગળ લઉ તો ૧૬, ૧૮, ૧૦, ૨૩, ૨૨, આખા કાગળ થાય?

(૨૩) ૧૮ વખત ૦ા રૂપીઓ લઉ તો કેટલા રૂપીઆ થાય? સાડા ચાર રૂપીઆની પાવલી કેટલી?

(૨૪) ૧૪ રૂપીઆની પાવલી કેટલી? કેટલી પાવલીઓ હોય તો ૧૪ રૂપીઆ થાય?

(૨૫) રોજ ૦ા કાગળ વાપરીએ તો ૨૫ દિવસમાં કેટલા કાગળ વપરાય? ૨૩ કાગળ હોય તો કેટલા દિવસ ચાલે?

મનોયત્ન ૭.

નાણાંની ધાતનો ઉપયોગ

(૧) એક રૂપીઆના અડધા કેટલા? પાવલી કેટલી? બેઆની કેટલી? આની કેટલી? ઢબુ કેટલા? પૈસા કેટલા? અને પાઈ કેટલી?

(૨) રૂપીઓ કોની કોની બરોબર છે? શું શું આપવાથી રૂપીઓ મળે?

(૩) ૧૬ ઢબુ, ૫૨ પૈસા, ૩૨ બેઆની, ૧૧૨ આના, ૬૪ પાવલી, ૭૨ પાઇ, અને ૬૪ અડધાની કિંમત કહો.

(૪) તાંબાના સિક્કા ગણાવો. રૂપાના કયા કયા સિક્કા છે?

(૫) એક રૂપીઆમાં બે પૈસા ઓછા છે, ત્યારે કેટલા આના હશે?
(૬) પાવલામાંથી શું ખરચું તો ૯ પૈસા રહે?
(૭) ૪ આનામાં કેટલા આના ઉમેરૂ તો રૂપીઓ થાય?
(૮) ૧ અડધો, ૧ પાવલી, ૧ બેઆની, ૧ આની છે તેમા કેટલા પૈસા નાખુ તો એક રૂપીઓ થાય?
(૯) એક આનાની ૧૨ પાઇ તો ૪ આનાની કેટલી? પાવલાની કેટલી? અડધાની કેટલી? નીકળના સિકકા ગણાવો.
(૧૦) ૯, ૬, ૭, અને ૩ આનાની પાઇ કેટલી? પૈસા કેટલા?
(૧૧) એક રૂપીઆના ૧૬ આના તો ૩ રૂપીઆના કેટલા આના?
(૧૨) ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૯ રૂપીઆના આના કેટલા?
(૧૩) ૮ આનાની પાઇ કેટલી? અડધા રૂપીઆની આની કેટલી?
(૧૪) ૧૨ રૂપીઆના અડધા કેટલા? પાવલી કેટલી? બેઆની કેટલી?
(૧૫) ૧૮ આનાના પૈસા કેટલા? ઢબુ કેટલા? દોઢ પાઇ કેટલી?
(૧૬) પાચ આના ને ત્રણ પૈસા, બે આના ને બે પૈસા, આઠ આની ને એક પૈસાની પાઇ કેટલી?
(૧૭) બે પૈસાની ૧ પેનશીલ મળે છે, ૧।। રૂપીઆની કેટલી મળે?
(૧૮) પાચ રૂપીઆની બેઆનીમાં એક બેઆની ઓછી છે, ત્યારે બેઆનીઓ હશે?
(૧૯) અડધા રૂપીઆમાથી બે પૈસાના પાન, ૧ આનાની સોપારી, ઢબુની પાપડી અને ૨ આનાના મમરા લીધા હવે મારી પાસે શુ રહ્યુ?
(૨૦) દુકાનદારને એક રૂપીઓ આપ્યો. તેણે મને ૧ અડધો, ૧ આની ને ૩ પાઇ પાછી આપી ત્યારે મેં કેટલાનો સોદો લીધો હશે?

(૨૧) ૧૧૨, ૧૨૮, ૯૬, ૮૦, ૧૪૪, ૪૮, ૩૨ અને ૬૪ આનાના રૂપીઆ કેટલા? અને અડધા કેટલા?

(૨૨) ૬૪, ૭૨, ૫૬, ૩૨, ૪૮, ૫૨, ૭૬ અને ૮૦ પાવલીના રૂપીઆ કેટલા? અડધા કેટલા?

(૨૩) ૨૪, ૩૬, ૭૨, ૧૦૮, ૪૮, ૯૬ અને ૬૦ પાઈના આના કેટલા? અને પૈસા કેટલા?

(૨૪) ૧૪૪ આનાના કેટલા રૂપીઆ આવે? અડધા કેટલા આવે?

(૨૫) ૭૪, ૬૭, ૩૫ અને ૬૩ પૈસાના આના કેટલા?

(૨૬) રોજ પાવલી ખરચું તો ૫ રૂપીઆ કેટલા દિવસ ચાલે?

(૨૭) ૧૨ શેરના ૩ આના બેસે તો શેરનુ શુ આપવુ?

(૨૮) ૧૫, ૧૭, ૮, ૧૨, ૧૪, ૧૯ અને ૧૫ અડધાની પાવલી કેટલી? બેઆની કેટલી? રૂપીઆ કેટલા?

(૨૯) પાચ બેઆનીના પૈસા કેટલા? અધેલા કેટલા?

(૩૦) ૧૨ અડધા, ૪ પાવલી, અને ૬૪ બેઆનીં આપુ તો કેટલા રૂપીઆ મળે?

(૩૧) રોજ બે આના ખરચુ તો ૧૬ દિવસ ચાલે એટલા રૂપીઆ છે. ત્યારે કેટલા રૂપીઆ હશે?

(૩૨) એક આનાના ૧૭ બોરીઆં મળે તો અડધા રૂપીઆના કેટલાં મળશે? અને જો ૧૫૩ બોરીઆ લેવાં હોય તો શુ આપવુ?

(૩૩) ત્રણ પાનની ૧ પોંક બેસે તો દોઢ આનાના કેટલાં પાન આવશે? ને જો ૭૨ પાન લેવાં હોય તો શુ આપવું?

(૩૪) બે આનાના પાંચ જમરૂખ મળે તો ૧ રૂપીઆના કેટલા આવશે? અને જો ૨૦ જમરૂખ લેવાં હોય તો શું આપવું?

(૩૫) ૧૩૦ રૂપીઆ હોય તો પાચ રૂપીઆવાળી નોટ કેટલી આવે ? ૧૦ રૂપીઆવાળી કેટલી ને ૨ મળે ?

(૩૬) બે આનીના બોર વધારે મળે કે ૧૫ પૈસાના ?

(૩૭) એક આનાની ૧૨ પેન મળે તો પાંચ પાઇની કેટલી આવે ? અને જો ૭ પેન લેવી હોય તો શુ આપવુ ?

(૩૮) રૂપીઆના ૧૬ શેર વેગણુ મળે તો ત્રણ આનાના કેટલાં ?

મનોયત્ન ૮.

પરચુરણ હિસાબ.

(૧) ૧૬ કેરીમાથી ૧૨ બગડી ગઇ તો સારી કેટલી રહી ?

(૨) ૧૫૦ રૂપીઆમા ૯ રૂપીઆ ઉમેરીએ તો કેટલા રૂપીઆ થાય ?

(૩) એક આનાવાળી ૧૧૨ ટિકિટ લીધી ને દસ રૂપીઆની નોટ આપી તો મને પાછુ મને શુ મળશે ?

(૪) ૨૪મા કેટલા ઉમેરૂ તો ૭૨ થાય ?

(૫) ૧૩૯ રૂપીઆમાથી દશ રૂપીઆવાળી નોટો લેતા ૯ રૂપીઆ વધ્યા ત્યારે કેટલી નોટો લીધી હશે ?

(૬) ૧૨૪ રૂપીઆમાથી ૫ રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવે અને કેટલા રૂપીઆ વધે ?

(૭) બેઆનાની ૨૯ ટીકડી મળે તો એક રૂપીઆની કેટલી ?

(૮) એક બકરી દરરોજ દોઢ શેર દૂધ આપે તો તેવી ૬૭ બકરી કેટલું દૂધ આપશે ?

(૯) એક ટોપીનો ૦॥ રૂપીઓ પડે તો ૭૯ ટોપીઓના કેટલા રૂપીઆ આપવા પડે ?

(૧૦) દરેક છોકરાને ૦। શેર દૂધ આપતાં ૮૯ છોકરાને પાવાને માટે કેટલું દૂધ જોઈશે ?

(૧૧) એક છોકરો અડધો લાડુ ખાય તો ૫૭ છોકરા કેટલા લાડુ ખાશે ? ૧૫ લાડુ કેટલા છોકરાને પહોંચશે ?

(૧૨) ૨૬ શેરના નવટાંક કેટલા ? પાશેર કેટલા ? અચ્છેર કેટલા ?

(૧૩) એક ગાય ૯ શેર દૂધ આપે તો તેવી ૨૫ ગાયો કેટલું દૂધ આપશે ? અઢી હજાર એટલે કેટલા સો ?

(૧૪) ૨૭ અડધાના રૂપીઆ કેટલા ? પાવલી કેટલી ? બે આની કેટલી?

(૧૫) અઢી રૂપીઆવાળી ૯૬ નોટના કેટલા રૂપીઆ આવે ?

(૧૬) એક ઘડિઆળના ૨॥ રૂપીઆ બેસે તો એ લેખે પોણોસો ઘડિઆળનું બેસે ?

(૧૭) એક છત્રીનો દોઢ રૂપીઓ બેસે તો ૫૭ છત્રીનું શું આપવું ?

(૧૮) એક ઘડિઆળના ૮ રૂપીઆ બેસે તો ૨૮ ઘડીઆળનુ શુ બેસે ?

(૧૯) ૪૪ રૂપીઆનુ એક મણુ ઘી મળે તો ૨॥ મણનું શુ ?

(૨૦) એક આનામા ૦॥ મણુ ભાર લઇ જવાય તો ૧૭ આનામાં કેટલો ભાર લઇ જવાય ?

(૨૧) પૈસાવાળી ૯૬ ટિકીટ આપી, તેને બદલે ૦॥ આનાવાળી કેટલી ટિકીટ લેવી ? આનાવાળી કેટલી લેવી ?

(૨૨) દસ દસ રૂપીઆવાળી ૨૭ નોટ ને ૪ રૂપીઆ રોકડા છે, ત્યારે બધુ મળી કેટલા રૂપીઆ હશે ?

(૨૩) એક રૂપીઓના ૨॥ શેર સોપારી મળે છે, અને ૨॥ રૂપીઆની શેર એલચી મળે છે ત્યારે ૧૪ શેર એલચી આપીએ તો કેટલી સોપારી મળે ?

(૨૪) આગગાડી એક કલાકમાં ૨૭ માઇલ ચાલે, તો ૨૪૩ માઇલ જવાને કેટલા કલાક લાગે ?

(૨૫) દરેક છોકરાને ૦।, ૦। રૂપીઓ આપતાં ૨।। રૂપીઆની નોટમાંથી કેટલા છોકરાને અપાશે ?

(૨૬) સાડીસો, પોણીસો, પોણોસો, અને દોઢસો આંકડામાં લખો.

(૨૭) ૯૯।।। અને ૭૫ શબ્દમાં લખો.

(૨૮) ૧૪૫ આનામાંથી કેટલા રૂપીઆ આવે અને બાકી કેટલા આના રહે તે કહો. ૨૫૦ એટલે કેટલા હજાર ?

(૨૯) એક ચોપડીના ૨।। રૂપીઆ બેસે તો ૧૦૦ રૂપીઆમાંથી કેટલી ચોપડી આવશે ? ૦।।। હજાર એટલે કેટલા સો?

(૩૦) કેટલા દોઢે ૪૨ ? કેટલા પોણે ૪૨ ? કેટલા દુ ૪૨ ?

(૩૧) ૧૯૨ કેરીમાં ૨૪ કેરી ઉમેરીએ તો કેટલી કેરી થાય ?

(૩૨) ૨૦૭ છોકરામાંથી ૨૩ જાય તો કેટલા રહે ?

(૩૩) ૨૬૧ પેનો ૯ છોકરાને સરખે ભાગે આપતા દરેકને કેટલી આવે ? સાડી સાતસો એટલે કેટલા હજાર ?

(૩૪) એક તાળાની કિંમત ૧।। રૂપીઓ બેસે તો ૧૮ રૂપીઆમાથી કેટલાં તાળાં આવેં ?

(૩૫) ૨૮ રૂપીઆની ૧૧૨ સ્લેટ લીધી તો એ હિસાબે એક રૂપીઆની કેટલી સ્લેટ પડી ? અને એક સ્લેટનું શું પડયું ?

(૩૬) એક શાલના ૨૭ રૂપીઆ પડે તો એ લેખે ૧૬૨ રૂપીઆમાંથી કેટલી શાલ આવશે ?

(૩૭) ૭૫ રૂપીઆ, ૫૦ છોકરાઓને વહેંચીએ તો દરેકે શું મળશે ?

(૩૮) ૪૨ ગજ લાંબુ દોરડું છે, તેમાંથી ૧॥, ૧॥ ગજના કકડા કરીએ તો કેટલા થાય ?

(૩૯) એક ટોપીના ૨॥ રૂપીઆ લેખે ૧૨૦ રૂપીઆમાંથી કેટલી ટોપીઓ આવશે ?

(૪૦) ૨॥ મણ ઘીના ૯૭॥ રૂપીઆ પડે તો એક મણનું શું ?

(૪૧) ૧૦૨॥ રૂપીઆમા ૨॥ મણ ઘી આવ્યું તો ૪૧ રૂપીઆમા કેટલું આવશે ?

(૪૨) એક મજુર ૨॥ મણ વજન ઉપાડે, તો ૭૨॥ મણ વજનને માટે કેટલા મજુર જોઈએ ?

(૪૩) કેટલા છકે ૭૨, કેટલા ચોક ૭૨, કેટલા તરી ૭૨ ?

(૪૪) કેટલા પોણે ૭૨ ? કેટલા દોઢે ૭૨ ? કેટલા નવાં ૭૨ ?

(૪૫) જો દરેક માણસને ત્રણ ત્રણ રૂપીઆ આપુ તો ૯૬ રૂપીઆ માંથી કેટલા માણસને અપાશે ? જો ચારચાર બબ્બે, ૭ ૭; આઠ આઠ, બાર બાર, સોળ સોળ, અને ચોવીસ ચોવીસ રૂપીઆ આપુ તો કેટલા માણસને અપાય ?

(૪૬) ૪૮ છોકરામાથી બાર બારની ૪ હાર કરવાને બદલે ત્રણ ત્રણની, ૭ છની, આઠ આઠની, સોળ સોળની, અને ચોવીસ ચોવીસની કેટલી હાર કરવી ?

(૪૭) ૨૦૫ રૂપીઆમાથી ૨॥ રૂપીઆવાળી કેટલી નોટ આવશે ?

(૪૮) મારા ઘરમાં ૩૫ શેર ઘઉં છે, જો મારે ૭૦ દિવસ ચલાવવા હોય તો દરરોજ કેટલા વાપરવા ?

(૪૯) ૫૬રે દાન દોઢસો એમ કયા કયા પનાખામાં દોઢસો આવશે ?

(૫૦) ૨૯ કોથળામા ૧૪૫ મણ અનાજ ભરાય તો ૭ કોથળામાં કેટલા મણ ભરાય ?

(૫૧) ૧૫ આનાનું ૪૫ શેર તો ૭ આનાનું કેટલું ?

(૫૨) ૭ાા મણના ૩૦ રૂપીઆ તો ૨૮ મણનું શું ?

(૫૩) ૨૧ આનાનું ૭ શેર તો સવાપાંચ રૂપીઆનું કેટલું

(૫૪) ૮ માણસ જમાડતા રૂ. ૫ ખર્ચ થાય, તો રૂ. ૮૦ મા કેટલાં માણસ જમશે ?

(૫૫) ૧૨ માણસ રૂ. ૧૮ કમાય તો ૨૩ માણસ શું કમાય ?

(૫૬) ૭ાા કલાકમા ૩૧ માઇલ જવાય, તો ૪૨ માઇલ જવાને કેટલો વખત લાગશે ?

(૫૭) રૂ. ૨૫૦નું ૧૦ મણ તો ૮ મણનું શું ?

(૫૮) ૨ આનાનું ૧ાા શેર તો રૂ. ૧ નું કેટલું

(૫૯) ૨૨૬ રૂપીઆ ૮ માસ ચાલે તો ૭ માસમા કેટલા રૂ જોઇએ ?

(૬૦) ૨૦ કનકવાનો રૂ ૧ા તો ૩૫ કનકવાનું શું ?

(૬૧) ૫ રૂપીએ મણની ૧૫ મણ મેથીને બદલે ૩ રૂપીએ મણની કેટલી રાઇ લેવી.

(૬૨) ૪ પૈસાના બોર લીધા, ૭ પૈસા મારા બાઇએ આપ્યા ત્યારે મારી પાસે ૧૦ પૈસા થયા તો પહેલા કેટલા પૈસા હશે ?

(૬૩) પૈસાના ૮ લેખે મે કેટલાક પૈસાના જમરૂખ લીધા અને તે બધાં પૈસાના ૭ લેખે વેચી નાખ્યા, જેથી મને ૧૬ પૈસા ઉપજ્યા ત્યારે મે કેટલા પૈસાના જમરૂખ લીધા હશે ?
